

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۰/۰۳/۱۱

مومند محمدی آخر

که انسان د انسان په څېر ژوند وکړي

د انسان او په ټوله کې د ژونديو موجوداتو د پيدايښت په اړه اوس هغه نظريه چې وايي دا موجود په تصادفي ډول پيدا شوی دی تر ډېره حده مردوده شمېرل کيږي او زياتره علمي څېړنې پر دې ټينگار کوي چې د مخلوقاتو د رامنځته کېدلو تر شا د کوم چا لاس شته.

همدارنگه په دې وروستيو کې امريکايي پوه ډاکټر الیس سېلور (Dr. Ellis Silver) د انسان د بدن پر فزيولوژۍ له يو لړ څېړنو وروسته دا نظريه وړاندې کړه چې گواکې انسانان د ځمکې اصلي اوسېدونکي نه دي بلکې له کومې بلي سياري څخه ځمکې ته راغلي او يا راوستل شوي دي.

بېلابېل علمي نظريات مور ژور فکر کولو ته هڅوي، په تېره بيا چې د تاريخ په اوږدو کې په نړۍ کې پر انساني ټولنو کوم ناورينونه راغلي دي نو انسانان يې لا هم زيات اړويستلي دي چې په بېلابېلو ډگرونو کې خپلې څېړنې او اندونه لا ژور او پراخ کړي، دا کارونه د دې لپاره کيږي تر څو وموندل شي چې انسان څه ډول کولی شي د نړۍ پر مخ مصوون، ډاډمن او خوښ ژوند وکړي. همدارنگه تل هڅه کيږي چې د انسان ژوند د اسانتيا په لور وړاندې ولاړ شي او له کړاوونو وژغورل شي چې په ترڅ کې يې د دوی تر ټولو مهمه لاسته راوړنه د وخت ښکار يا لنډول دي، دوی هڅه کوي چې په هر څومره چټک ډول خپلو موخو ته ځانونه ورسوي.

په نړۍ کې د اوسېدلو پر مهال د زړښت، د بدن د غړو کمځواکه کېدل، مړاوي کېدل، د هغوی د ښکلا له منځه تلل او بالاخره مړينه هم يو پر بل پسې د انسان لپاره ناورينونه دي چې د اړوندو ځانگو پوهان يې د مقابلي لپاره هڅې کوي.

مرگ د انسان لپاره هغه ترخه پدیده ده چې تريخوالی يې د انسان د تل لپاره ژوندي پاتې کېدلو د فکر له امله رابرسېره شوی؛ دا فکر هم يوازې پر انسان پورې مختص دی چې د هغې نړۍ پر مخ ژوند کوي چې فنا کېدل پکې يو معمول او رواج دی، نو د ښاغلي ډاکټر سېلور نظر د عقلاني منطق له اړخه هم تر ډېره حده د تاييد او منلو وړ دی، هسي هم که د ديني متونو له انده وگورو نو د انسان اصلي ټاټوبی دا نړۍ نه ده بلکې د يوه بل ابدې يا تلپاتې ژوند په لور روان دی. جبران خليل هم په دې اند دی چې انسان دې نړۍ ته د دې لپاره راغلی دی تر څو ژوند زده کړي او بيا په ابدې ژوند کې بريالی شي.

په دې مانا چې د انسان د ژوند لپاره تر ټولو مناسب چاپېريال هغه دی چې هلته تلپاتې، خوندي، ډاډمن او خوشاله ژوند ولري کوم چې له هر ډول کړاوونو او ناورينونو څخه خوندي وي. دا فکر په انسانانو کې د هنر او ښکلا پرستی، د تجمل او تجلل څخه د ډک ژوند د ذوق درلودلو له ځانگړنې هم ټاټيږي.

د نړۍ زياتره ادیان او زاړه متون هم دا وايي چې انسان له بل ځای څخه نړۍ ته راغلی دی؛ ځينې پخواني ختيځ او لويديځ ادیان په دې اند دي چې انسان د خدايانو اولاده ده چې په اسمانونو کې يې ژوند کاوه او بيا يې پر نړۍ واکمني ټينگه کړې ده، دا ډول خبرې د چيني، جاپاني او لرغونو هندي ادیانو په کتابونو او کتبيو کې شته چې له بل لوري يې د لرغوني يونان مجسمې، د سويلي امريکا د پخوانيو تمدنونو نښانې او د شمالي افريکا په شگو کې پخواني ښځ شوي تهذيبونه په گوته کوي، چې آن کله خو ځينو انسانانو د دې مفکورې د اغېز له مخې پخپله د خدايي او ربوبيت دعوي هم کړي دي.

پر دې سربېره بيا ابراهيمي ادیان دا په گوته کوي چې انسان د هغه پلار اولاده ده چې له اسمان يا جنت څخه د خداي په امر ځمکې ته راغلی و، دا خبره بيا د اسلام د مبین دين په مبارکو نصوصو او ارشاداتو کې په ډېر واضح ډول

د پاڼو شمېره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په خپرو لولئ

شوی ده، هغه داسې چې د انسانانو پلار ادم علیه السلام او د هغې مېرمنې بي بي حوا رضي الله عنها په جنت کې د خدای په امر په خوښۍ ژوند کاوه، خو پر دوی د خدای له لوري د یو ډول مېوې د خوړلو بندیز لگول شوی و چې له امله یې شیطان د دوی په زړونو کې د دې مېوې د ځکلو وسوسه راپېدا کړه او چې کله یې دا کار وکړ نو د خدای په امر دواړه ځمکې ته راښکته کړل شول او د دغه ځای واکمني ورته وسپارل شوه چې د یوې مالومې نېټې وروسته به بېرته د ابدې ژوند په لور گرځي. دلته د خلیل جبران خبره ډېره ښه لگي که ووايو چې دلته د ابدې ژوند د زده کړې د تمرین لپاره راولېږل شول.

که د نړۍ پر مخ نور ژوندي موجودات وگورو هر یو یې د خپل فطرت او شعور سره سم عادي ژوند پر مخ وړي، مچۍ له ازله هماغه ډول تمبکې جوړوي او له ښکلو گلونو گبین راتولوي، غواگانې هماغه واښه خوري، مېریان هم د لومړۍ ورځې په څېر کتارونه کتارونه روان وي، په ځنگله کې هم له لومړۍ ورځې هوسۍ واښه خوري، غوړونه بوخ ونیسي شاوخوا وگوري، زمري غلی غلی د دنگو ډیلو ترمنځ ورشي ناڅاپه پرې ورتوب کړي، هوسۍ منده واخلي او زمري ورپسې وي؛ دا لویه هم د دوی د پیدایښت له هماغې لومړۍ ورځې روانه ده. ونې او بوټي هم داسې دي زرغونه شي، لوی شي، وچ شي دانې تویې کړي، هغه بیا رازرغونې شي او... نو په دې مانا چې د نوموړو موجوداتو د ژوند مسیر یې له کوم تغیره په هماغه یوه ډایره کې روان دی او له کومو نوښتونو سره نه دی مخ شوی. یوازې یو موجود چې د دوی د ژوند د طبیعي مسیر د گډوډۍ سبب کېږي انسان دی. پر دې سربېره دا موجودات د تلپاتې ژوندانه فکر نه لري او نه هم په دې هیله ژوند کوي، نو ویلی شو چې د ځمکې مخ د دوی د ژوند لپاره په بشپړ ډول مناسب چاپیریال دی او دوی د ځمکې اصلي اوسېدونکي دي.

خو لکه څرنگه چې وویل شول انسان نړۍ ته له بل ځایه راغلی دی نو په دې هڅه کې دی چې د هماغه پخواني مسکن په څېر پر ځمکه هم د ژوند کولو اسباب او وسایل چمتو کړي چې په ترڅ کې یې په نړۍ کې هم د مثبت او هم د منفي بدلون سبب گرځي چې دا وېره هم ترې کیدلې شي تر څو هم ځان او هم نړۍ د تباهی کندی ته وروغورځوي نو د دې لپاره یوه داسې منظم چوکاټ ته اړتیا لري چې د هغې په رڼا کې ژوند پر مخ بوزي، یانې د ژوند د زده کړې چوکاټ، د انسان په څېر د ژوند کولو چوکاټ تر څو چې کله بېرته خپل ابدې ژوند ته ستون شي هم نو د انسان په څېر ژوند وکړای شي.

په همدې منظور انسان اړتیا درلودله چې د داسې ژوند کولو لپاره څوک لارښوونه ورته وکړي او دا چاره ادیانو پر غاړه واخیستله. نو د نړۍ په بهیر کې چې کومو انسانانو د انساني ژوند کولو لارښوونې منلې دي او یا یې مني پر نړۍ د اوسېدلو پر مهال له ناورینونو او کړاوونو څخه ساتل شوي دي خو کومو انسانانو چې دې لارښوونو ته یې شا کړې ده، هڅه یې کړې ده چې د ځمکې د نورو موجوداتو طبیعت خپل کړي او د حرص له مخې یې د هر هغه څه د لاسته راوړلو هاند کړی چې د دوی نفسونه یې غواري نو له یوه لوري یې ځانونو او له بل لوري یې ټولې نړۍ ته هم د تاریخ په اوږدو کې څو ځله زیان رسولی دي.

دا ناورینونه یا د طبیعي افتونو، وباگانو او ناروغیو په جامه کې راڅرگند شوي دي او یا هم د انسانانو ترمنځ د سترو جگړو په څېره کې، پر دې سربېره د ژوند کوچني کړاوونه او مشکلات هم د دې ناورینونو یوه برخه بللی شو چې که په اړه یې علمي پلټنې وشي نو د ټولو سبب انسانان دي.

د دې لپاره چې د نړۍ پرمخ مو د ژوند روان بهیر له گواښ سره نه وي مخ کړی نو اړینه ده تر څو داسې اندونه خپل کړو چې وکولی شو د نړۍ پرمخ هم پخپله او هم د نورو لپاره د مصوون، ډاډمن او خوشاله ژوند امکانات برابر کړای شو.

په تاریخ کې مور د هغو انسانانو بېلگې وینو چې د نړۍ پر مخ یې انساني ژوند کړی دی نو هم یې خپل ځان او هم یې چاپیریال خوندي کړی دی، د دې تر ټولو ښه مثال د اسلام ستر پیغمبر محمد صلی الله علیه وسلم و، که د نوموړي ژوند او اند مطالعه کړو او یوه ټولنه په نظر کې ونیسو چې یادي لارښوونې عملي کړي کومې چې زموږ د باور له مخې د الله تعالی له لوري یې ښوونه ورته شوي ده نو په پوره جرات سره ویلی شم چې نوموړي ټولنه به له هر ډول کړاوونو په امان وي او د مصوون، ډاډمن او خوشاله ژوند خاوندان به وي. د دې ژوند یوه بېلگه وړاندي کوم، هغه دا چې د رسول الله صلی الله علیه وسلم د ژوند پر مهال مدینې منورې ته څو تنه طبیبان راغلل تر څو په هغه ښار کې د ناروغانو علاج وکړي، دوی تر څنډه کېناستل خو هیڅ ناروغ یې پیدا نه کړ. دا له دې امله وه چې هلته د نړۍ پر مخ د انساني ژوند کولو ښوونکي و کوم چې صحابه وو یې د هغه لارښوونې منلې وې او په هماغه طریقه یې ژوند پرمخ بېولو.

ښایي ځینې کسان پر اسلام باور زما شخصي اند وېولي او دا خبرې بابېزه وېولي خو دوی دی هم هڅه وکړي که چېرې یې زموږ باور خوښ نه وي نو داسې لاره دي راپېدا کړي چې په ترڅ کې یې د نړۍ پرمخ د ژوند بهیر خوندي شي او انسانان د خوندي، ډاډمن او خوشاله ژوند خاوندان شي، موخه مې دا ده چې لږ تر لږه دې هڅه نه کوي تر څو ځانونه د نړۍ پرمخ د نورو گرځېدونکو موجوداتو پر طبیعت برابر کړي ځکه چې هغه طبیعت یوازې د هماغوی لپاره ځانگړی شوی دی او که انسان یې د خپلېدلو هڅه وکړي نو ډېرې خطرناکې پایلې درلودلې شي.

لکه چې وینو په دې وروستیو کې نړۍ د کرونا ویروس د وبا له لوی ناورین څخه کریري او د ټولو انسانانو ژوند یې له گواښ سره مخ کړی دی، دا هم د هغو کسانو د کړنو پایله ده چې د نړۍ پرمخ یې د ور انسانې ژوند له برستني پښې اوردې کړې وې، د څېړونکو ځناورو په څېر یې د هغو ژوو غوښې خوړلې وې چې په زیاترو دیني لارښوونو او یا انساني ژوند ته د رابلونکو په ښوونو کې منع شوي او نني علم یې خوړل خطرناک بللي وو. خو اوس هم نه دی ناوخت که مور یادې لارښوونې په ښه ډول عملي کړو نو له دې ناورین څخه ژغورل کیدلی شو، لکه چې راته وایي:

((پاکوالی د ایمان برخه ده، هلته چې وبا گډه وي نه دي څوک ورځي او نه دي هم څوک ترېنه ځي، مه چا ته زیان رسوه او مه څوک پرېږده چې زیان درته ورسوي)).